

Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

Adroddiad Amgylcheddol

2020/21

Rhagarweiniad

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yn cydnabod yr effaith gadarnhaol a negyddol mae ein hamrywiaeth eang o weithgareddau a gwasanaethau yn eu cael ar yr amgylchedd ac rydym wedi ymrwymo i ddangos arweiniad wrth warchod a chynnal amgylchedd naturiol y sir.

Credwn y dylem arwain drwy esiampl i leihau ein heffaith negyddol ar yr amgylchedd a gwella ein perfformiad amgylcheddol yn barhaus. Er mwyn cyflawni hyn, rydym wedi rhoi Safon Amgylcheddol y Ddraig Werdd ar waith ar draws ein holl wasanaethau, ac eithrio ysgolion, a sicrhau bod ein heffeithiau amgylcheddol yn cael eu monitro a'u rheoli a bod ein perfformiad amgylcheddol cyffredinol yn parhau i wella.

Diben yr adroddiad hwn yw rhoi gwybodaeth am berfformiad amgylcheddol Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yn ystod 2020/2021, rhoi trosolwg o'r System Rheoli Amgylcheddol a dangos cynnydd yn erbyn ein hamcanion amgylcheddol.

Sut i gael rhagor o wybodaeth:

Yr Amgylchedd, Ffyrdd a Chyfleusterau

Ffordd Conwy

Mochdre LL28 5AB

01492 575337

green.dragon@conwy.gov.uk

www.conwy.gov.uk/yddraigwerdd

Dolenni Perthnasol

Safon Amgylcheddol y Ddraig Werdd

Menter wirfoddol yng Nghymru, wedi'i llunio i helpu sefydliadau i wella'u perfformiad amgylcheddol.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Mae'r Ddeddf yn gosod dyletswydd ar gyrff cyhoeddus i ddarparu gwasanaethau mewn ffordd gynaliadwy, gan weithio i wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru drwy osod a chyhoeddi amcanion lles a chymryd camau rhesymol i gwrdd â'r amcanion hynny.

Cynllun Llesiant Lleol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych 2018-2023

Mae'r cynllun 5 mlynedd hwn yn nodi'r amcanion lleol y bydd y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn eu cymryd i wella llesiant economaidd, cymdeithasol, diwylliannol ac amgylcheddol yr ardal leol.

Cynllun Corfforaethol CBSC 2017 i 2022

Mae'r cynllun 5 mlynedd hwn yn amlinellu prif flaenoriaethau'r Cyngor i gefnogi anghenion y dinasyddion sy'n byw, yn gweithio ac yn ymweld â Bwrdeistref Sirol Conwy.

Rhybudd o Gynnig a Datganiad Argyfwng Hinsawdd CBSC Mai 2019

Mae'r Cyngor wedi datgan argyfwng hinsawdd ac yn ymrwymo i sicrhau bod y sir yn parhau i fod yn gartref bywiog, hyfyw a chynaliadwy i'n plant ac i genedlaethau'r dyfodol. Mae'r Cyngor wedi gosod targed i'r awdurdod fod yn ddefnyddiwr di-garbon net erbyn 2030.

Rhaglen Her yr Hinsawdd CBSC

Mae'r rhaglen wedi'i sefydlu i gyflwyno cynllun datgarboneiddio ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, gyda'r weledigaeth i arwain ein cymunedau er mwyn sicrhau bod gennym Sir ddi-garbon net.

Cyd-destun Sefydliadol

Gwasanaethau Corfforaethol

Archwilio a Chaffael, Cyllid, Adnoddau Dynol, TG a Thrawsnewid Digidol, Y Gyfraith a Llywodraethu, Marchnata a Chyfathrebu, Ymchwil a Gwybodaeth, Ystadau.

Economi a Diwylliant

Canolfannau hamdden; llyfrgelloedd; pyllau nofio; canolfannau busnes a chynadleddau; theatrau.

Yr Amgylchedd, Ffyrdd a Chyfleusterau

Casglu a gwaredu gwastraff; glanhau strydoedd; toiledau cyhoeddus; ymateb i lifogydd; atal llifogydd ac amddiffyn yr arfordir; parciau, mannau gwyrdd a chefn gwlad; meysydd a mannau chwarae; rhandiroedd; claddedigaethau ac amlosgiadau; cynnal cerbydau'r Cyngor; cynnal a chadw ffyrdd, llwybrau troed, ymylon ffyrdd, pontydd ac isadeileddau; goleuadau stryd; graeanu yn y gaeaf; rheoli'r harbwr a'r arfordir; parcio; rheoli adeiladau'r Cyngor; Tramffordd y Gogarth.

Gwasanaethau Rheoleiddio a Thai

Monitro iechyd anifeiliaid; cynllunio; rheoli adeiladu; teledu cylch caeedig; cadwraeth; gorfodi; warden cŵn; monitro ansawdd amgylcheddol; diogelwch a safonau bwyd; cymorth tai; trwyddedu; enwi a rhifo strydoedd ac eiddo; cofrestru genedigaethau, marwolaethau a phriodasau; safonau masnach.

Gwasanaeth Asesu Refeniw a Budd-daliadau

Casglu ardrethi annomestig cenedlaethol a threth y cyngor; hawliadau a chyngor am dreth y cyngor a budd-daliadau tai; ymchwiliadau twyll budd-daliadau.

Gofal Cymdeithasol ac Addysg

Cefnogaeth gwaith cymdeithasol; gofal preswyl a nyrsio; gofal cartref; canolfannau dydd, ysgolion cynradd ac uwchradd.

Polisi Amgylcheddol

1.0 Datganiad Polisi

- 1.1 Mae'r Cyngor wedi datgan Argyfwng Hinsawdd ac yn ymrwymo i sicrhau bod y sir yn parhau i fod yn gartref bywiog, hyfyw a chynaliadwy i'n plant ac i genedlaethau'r dyfodol.
- 1.2 Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy wedi ymrwymo i'r canlynol:
  - Dod yn ddefnyddiwr di-garbon net erbyn 2030;
  - Diogelu'r amgylchedd drwy leihau effeithiau negyddol ein gweithgareddau a bod yn arweinwyr cymunedol wrth hyrwyddo dulliau rheoli amgylcheddol cyfrifol;
  - Nodi a chydymffurfio â'r holl rwymedigaethau cydymffurfio amgylcheddol perthnasol i'n sefydliad;
  - Atal llygredd aer, dŵr a thir o'n gweithgareddau a cheisio lleihau llygredd o ffynonellau eraill.
- 1.3 Mae'r System Rheoli Amgylcheddol a weithredir gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yn cydymffurfio â Safon ddiweddaraf y Ddraig Werdd ar gyfer Rheolaeth Amgylcheddol 2016.

2.0 Cwmpas y Polisi

- 2.1 Mae Polisi Amgylcheddol Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yn cwmpasu holl wasanaethau'r Awdurdod. Mae hyn yn cynnwys Gwasanaethau Corfforaethol, Economi a Diwylliant, Yr Amgylchedd, Ffyrdd a Chyfleusterau, Gwasanaethau Rheoleiddio a Thai, Gwasanaeth Aseidiadau Refeniw a Budd-daliadau a Gofal Cymdeithasol ac Addysg.
- 2.2 Mae'r prif agweddau amgylcheddol o'n gweithgareddau yn cysylltu â'n blaenoriaethau amgylcheddol ym meysydd allyriadau nwyon tŷ gwydr, y defnydd o adnoddau naturiol, rheoli gwastraff, rhyddhau elfion masnach a storio tanwydd a'r peryglon llygru cysylltiedig.

3.0 Amcanion Gwella

- 3.1 Mae Cynllun Corfforaethol y Cyngor ar gyfer 2017-2022 wedi'i alinio â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 ac mae'n canolbwyntio ar 8 maes blaenoriaeth:
  1. Mae pobl wedi'u haddysgu ac yn fedrus.
  2. Mae pobl yn ddiogel ac yn teimlo'n ddiogel.
  3. Mae gan bobl fynediad at lety fforddiadwy ac addas o safon uchel sy'n gwella safon eu bywyd.
  4. Mae pobl yn iach ac yn egnïol.
  5. Mae pobl yn byw mewn sir gydag economi ffyniannus.
  6. Mae pobl yn gwerthfawrogi ac yn edrych ar ôl yr amgylchedd.
  7. Mae pobl yn byw mewn sir lle mae treftadaeth, diwylliant a'r iaith Gymraeg yn ffynnu.
  8. Mae pobl yn cyfrannu at eu cymuned. Maen nhw'n cael gwybodaeth, yn cael eu cynnwys ac yn cael llais.
- 3.2 Caiff perfformiad tuag at gyflawni blaenoriaethau'r Cynllun Corfforaethol ei fonitro'n agos ac adroddir amdano'n flynyddol.

4.0 Adolygiad a Chymeradwyaeth

- 4.1 Caiff y polisi hwn ei adolygu o leiaf unwaith y flwyddyn neu'n amlach, yn unol ag anghenion gweithredol ac anghenion busnes. Fel rhan o'r adolygiad, caiff y polisi hwn ei gyflwyno i Fwrdd Rhaglen Her yr Hinsawdd i gymeradwyo unrhyw ddiwygiadau.

System Rheoli Amgylcheddol

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy wedi cael ei achredu i Lefel 5 Safon y Ddraig Werdd ers Chwefror 2014.

Mae cwmpas y system rheoli amgylcheddol yn cynnwys holl weithgareddau a swyddogaethau'r cyngor, ac eithrio ysgolion, ac mae'n cael ei harchwilio'n rheolaidd er mwyn sicrhau bod pob maes yn cwrdd â gofynion Safon y Ddraig Werdd.

Mae'r system reoli wedi ei chofnodi'n llawn ac mae'r Llawlyfr Amgylcheddol yn gweithredu fel arwydd ar gyfer gwahanol elfennau'r system, yn cynnwys y dogfennau a'r gweithdrefnau ar gyfer cynnal y system reoli.

Gellir gofyn am y Llawlyfr Amgylcheddol a'r holl ddogfennau eraill sy'n ymwneud â'r system reoli gan green.dragon@conwy.gov.uk. Gallwch ddod o hyd i ganllaw staff y Ddraig Werdd a thafleuni ffeithiau'r Ddraig Werdd, sy'n rhoi canllawiau am ddeddfwriaeth sy'n gyffredin ar draws yr adrannau, ar dudalennau'r ddraig werdd ar y fewnwyd.

Cofrestr Agweddau Amgylcheddol

Mae agweddau amgylcheddol mwyaf sylweddol ar weithgareddau Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy wedi'u nodi a'u cofnodi ar y Gofrestr Agweddau Amgylcheddol, ac wedi'u categorio'n unol â'r Gofrestr o Rwymedigaethau Cydymffurfedd, yn 7 categori: Niwsans statudol, dŵr a rheolaeth elifion, rheoli gwastraff, defnyddio tir a chadwraeth, COSHH, allyriadau i'r aer a defnyddio adnoddau naturiol.

Mae arwyddocâd yr agweddau a nodir yn cael eu gwerthuso gan ddefnyddio matrices risg, gan gymharu'r tebygolrwydd y bydd yr effaith yn digwydd, canlyniad yr effaith os bydd yn digwydd ac a dorwyd unrhyw ddeddfwriaeth.

Mae'r Gofrestr Agweddau hefyd yn nodi a oes yna risg llygredd yn gysylltiedig â'r agwedd, sy'n gysylltiedig â'r Cynllun Atal Llygredd, a rhestru mesurau rheoli penodol sydd yn eu lle ar gyfer yr agweddau hyn.

Mae'r prif agweddau amgylcheddol a nodwyd yn cysylltu â'n blaenoriaethau amgylcheddol ym meysydd allyriadau nwyon tŷ gwydr, y defnydd o adnoddau naturiol, rheoli gwastraff, rhyddhau elifion masnach a storio tanwydd a pheryglon llygru cysylltiedig.

Atal Llygredd

Mae gweithgareddau Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy sy'n peri risg uchel neu ganolog o lygredd amgylcheddol, fel y nodir ar y Gofrestr Agweddau Amgylcheddol, yn cael eu cofnodi ar y Cynllun Atal Llygredd.

Mae'r cynllun wedi'i ddatblygu i leihau'r risgiau amgylcheddol sy'n codi o'n gweithgareddau a sicrhau y gallwn ddarparu ymateb effeithiol i unrhyw risg bosibl o lygredd. Mae'r Cynllun Atal Llygredd yn rhoi manylion am y mesurau rheoli sydd yn eu lle ar hyn o bryd i leihau'r perygl llygru, ac unrhyw fesurau ychwanegol sydd eu hangen.

Os ceir achos o lygredd, ymdrinnir ag ef yn unol ag EMS04 a bydd manylion am y digwyddiad, yn cynnwys camau a gymerwyd, yn cael eu cofnodi ar y Gofrestr Anghydfurfedd.

Adolygu Rheolaeth

Cynhelir Adolygiadau Rheolaeth bob blwyddyn fel fforwm ar gyfer gwelliannau amgylcheddol parhaus ac i fonitro effeithiolrwydd y System Rheoli Amgylcheddol.

Mae aelod o'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn cadeirio'r Adolygiad Rheolaeth ac mae Aelod Cabinet yr Amgylchedd a Chludiant a'r Rheolwr Gwella Busnes AFfCh yn ffurfio'r Tîm Adolygu Rheolaeth.

Mae'r hyn a ddaw allan o'r Adolygiad Rheolaeth yn cael ei gofnodi yn y cofnodion, sydd ar gael ar gais.

Roedd yr allbwn o'r Adolygiad Rheolaeth mwyaf diweddar yn cynnwys:

- Cymeradwyaeth y bydd canlyniadau'r Cynllun Corfforaethol yn parhau fel yr amcanion amgylcheddol.
- Cadarnhad bod agweddau amgylcheddol sylweddol yn cael eu rheoli'n briodol.
- Cadarnhad bod rhwymedigaethau cydymffurfio yn cael eu monitro a'u rheoli'n briodol.
- Cymeradwyaeth y bydd yr Adroddiad Amgylcheddol yn cyfeirio at yr Adroddiad Perfformiad Carbon ar gyfer manylion y perfformiad amgylcheddol mewn perthynas ag allyriadau nwyon tŷ gwyr.

Cydymffurfedd Cyfreithiol

Mae'r holl ddeddfwriaeth amgylcheddol, y gofynion rheoliadol ac ymrwymadau gwirfoddol perthnasol eraill sy'n ymwneud ag agweddau amgylcheddol ar weithgareddau a gwasanaethau Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy wedi'u cofnodi ar y Gofrestr o Rwymedigaethau Cydymffurfedd, yn cynnwys perthnasedd y ddeddfwriaeth i'r sefydliad; manylion yr angen i gydymffurfio; y dulliau a ddefnyddiwyd i werthuso cydymffurfedd a'r swyddog sy'n gyfrifol am fonitro cydymffurfedd. Caiff y Gofrestr ei hadolygu'n flynyddol, yn unol ag EMS01.

Mae cofnodion am drwyddedau gwastraff a Thystysgrifau Ynni i'w Harddangos a gedwir gan yr Awdurdod yn cael eu cadw a'u monitro er mwyn sicrhau eu bod yn cydymffurfio a'u bod yn cael eu hadnewyddu'n brydlon pan fo angen.

Lleihau Allyriadau Nwyon Tŷ Gwyr

Mae'r nwyon tŷ gwyr sy'n cael eu rhyddhau o weithgareddau Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy wedi eu nodi ac rydym yn ymwybodol o'r gweithgareddau maen nhw'n deillio ohonyn nhw a'r effaith maen nhw'n ei chael ar yr amgylchedd.

Dyma'r prif Nwyon Tŷ Gwyr a nodwyd:

- Carbon Deuocsid o deithio a defnyddio ynni;
- Methan o wastraff a gaiff ei anfon i safleoedd tirlenwi
- Ocsid Nitrus o gerbydau sydd wedi'u gosod â thrawsnewidyddion catalytig a gwaith trin carthion;
- Osôn o gerbydau sydd wedi'u gosod â thrawsnewidyddion catalytig;
- Anwedd Dŵr.

Bydd y gwaith i fod yn Awdurdod di-garbon net yn cynnwys monitro ac adrodd ar ddata allyriadau o'r ffynonellau canlynol:

Allyriadau Cwmpas 1

- Tanwydd a ddefnyddir gan adeiladau sy'n eiddo i ac yn cael eu gweithredu gan y Cyngor
- Nwy a ddefnyddir gan beiriannau gyda gwres ac ynni cyfunedig

- Tanwydd a ddefnyddir gan gerbydau a pheiriannau'r Cyngor

Allyriadau Cwmpas 2

- Trydan grid a ddefnyddir gan adeiladau sy'n eiddo i ac yn cael eu gweithredu gan y Cyngor
- Trydan grid a ddefnyddir gan oleuadau stryd / Teledu Cylch Caeddig.

Allyriadau Cwmpas 3

- Cyflenwad a systemau trin dŵr ar gyfer adeiladau sy'n eiddo i ac yn cael eu gweithredu gan y Cyngor
- Teithio busnes gan staff y Cyngor
- Staff y Cyngor yn teithio i'r gwaith
- Gwastraff o weithrediadau'r Cyngor
- Caffael nwyddau a gwasanaethau
- Defnydd ynni gan asedau ar brydles

2018/19 yw blwyddyn y llinell sylfaen ar gyfer adrodd ar allyriadau a fydd yn ei gwneud yn bosibl i dracio allyriadau er mwyn bod yn awdurdod lleol di-garbon net erbyn 2030. Mae allyriadau wedi eu trosi i CO₂e at ddibenion adrodd ac adroddir am fanylion yn flynyddol yn yr Adroddiad Di-garbon Net a gyhoeddir ar wefan y cyngor.

Datblygu Cynaliadwy

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol wedi gosod y cyfeiriad ar gyfer Cymru o ran darparu gwasanaethau mewn ffordd gynaliadwy a gweithio er mwyn gwella lles economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru.

I gefnogi'r modd y cyflawnir yr amcanion lles a amlinellir yn y Ddeddf, mae Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych wedi datblygu Cynllun Llesiant Lleol sy'n gosod amcanion y bydd y Bwrdd yn eu cyflawni er mwyn gwella lles economaidd, cymdeithasol, diwylliannol ac amgylcheddol yr ardal leol yng Nghonwy a Sir Ddinbych.

Ceir 3 blaenoriaeth yn y Cynllun Llesiant:

- Pobl - Cefnogi lles meddyliol da i rai o bob oed.
- Cymuned – Cefnogi rhoi grym i gymunedau.
- Lle - cefnogi gwytnwch amgylcheddol.

Mae Cynllun Corfforaethol Conwy yn gynllun 5 mlynedd sy'n amlinellu prif flaenoriaethau Conwy i gefnogi anghenion dinasyddion sy'n byw, yn gweithio ac yn ymweld â Chonwy ac mae'n cyfrannu at gyflwyno Cynllun Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych.

Mae 8 deilliant dinasyddion o'r Cynllun Corfforaethol wedi cael eu mabwysiadu fel ein hamcanion amgylcheddol.

Mae pobl yng Nghonwy:

1. Wedi'u haddysgu ac yn fedrus.
2. Yn ddiogel ac yn teimlo'n ddiogel.
3. Yn cael mynediad at lety fforddiadwy ac addas o safon uchel sy'n gwella safon eu bywyd.
4. Yn iach ac yn egnïol.
5. Yn byw mewn sir gydag economi ffyniannus.

6. Yn gwerthfawrogi a gofalu am yr amgylchedd.
7. Yn byw mewn sir lle mae treftadaeth, diwylliant a'r iaith Gymraeg yn ffynnu.
8. Yn cyfrannu at eu cymuned. Maen nhw'n cael gwybodaeth, yn cael eu cynnwys ac yn cael llais.

Blaenoriaethau Amgylcheddol

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yn cydnabod bod ein heffeithiau amgylcheddol mwyaf sylweddol ym meysydd:

Allyriadau nwyon tŷ gwydr o'n gweithgareddau

Rydym yn allyrru nwyon tŷ gwydr o fwy neu lai popeth rydym yn ei wneud, wrth i ni deithio a phrynu mwy o nwyddau i ddarparu gwasanaeth safonol, rydym yn allyrru carbon deuocsid a llygryddion eraill i'r atmosffer, sy'n cael effaith niweidiol ar yr amgylchedd.

Roedd Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yn gyfranogwr yn y Cynllun Effeithlonrwydd Ynni Ymrwymiad i Leihau Carbon o 2011-2019, gan adrodd ar faint o garbon a oedd yn cael ei allyrru o'n hadeiladau a'n gweithgareddau.

Yn 2019 datganodd y Cyngor Argyfwng Hinsawdd a sefydlwyd Rhaglen Her yr Hinsawdd i gyflwyno cynllun datgarboneiddio er mwyn lleihau allyriadau a bod yn ddi-garbon net erbyn 2030. Cyhoeddir gwybodaeth am hyn ar wefan y Cyngor a bydd yn cael ei diweddarau wrth i'r rhaglen fynd rhagddi. [Rhaglen Her yr Hinsawdd \(conwy.gov.uk\)](http://conwy.gov.uk)

Defnyddio adnoddau naturiol

Mae Rhaglen Her yr Hinsawdd Conwy yn amlinellu ymrwymiad y Cyngor i reoli'r allyriadau carbon o'u gweithgareddau er mwyn lleihau'r effaith negyddol ar yr amgylchedd naturiol, a sicrhau ei fod yn cael ei ddiogelu ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Mae cwmpas y Rhaglen yn cynnwys allyriadau carbon sy'n cael eu cynhyrchu o weithgareddau a wneir gan y cyngor, yn cynnwys defnydd ynni a dŵr ar ystâd y Cyngor, gweithredu fflyd y cyngor, teithio busnes a theithio i'r gwaith, goleuadau stryd a chadwyn gyflenwi'r Cyngor.

Rheoli gwastraff

Yn ogystal â'r gwastraff sy'n cael ei gynhyrchu yn swyddfeydd a depos y Cyngor, rydym hefyd yn gyfrifol am gasglu sbwriel a deunydd ailgylchadwy ar garreg y drws o bob aelwyd yn y Sir; mae ein gwasanaeth gwastraff masnach yn casglu sbwriel a deunydd i'w ailgylchu gan nifer o fusnesau ac ysgolion; rydym yn gweithredu cyfleuster adfer deunyddiau, canolfan swmpio a 2 ganolfan ailgylchu gwastraff y cartref.

Mae Gwasanaeth Gwastraff Conwy, sy'n rhan o Wasanaeth yr Amgylchedd, Ffyrdd a Chyfleusterau, yn parhau i ymchwilio i ddulliau newydd i drin gwastraff. Mewn partneriaeth â Chynghorau Sir y Fflint a Sir Ddinbych agorwyd safle treulio anaerobig ym mis Gorffennaf 2014 sy'n prosesu 22,500 tonnall fetrig o wastraff bwyd bob blwyddyn, ac mae'n cynhyrchu 1MW o drydan adnewyddadwy a gwrtaith bio i'w ddefnyddio ar dir ffermio lleol.

Yn 2019 daeth cyfleuster gwastraff-i-ynni Parc Adfer ar waith sy'n prosesu hyd at 200,000 tonnall fetrig o wastraff na ellir ei ailgylchu gan Awdurdodau Gogledd Cymru bob blwyddyn. Mae'n cynhyrchu hyd at 19MW o ynni adnewyddadwy i bweru cartrefi a busnesau. Ers i Barc Adfer gael ei agor, nid oes unrhyw wastraff o Sir Conwy wedi cael ei anfon i safleoedd tirlenwi.

Wrth weithio tuag at y dangosydd perfformiad cenedlaethol ar gyfer cynyddu'r gyfradd ailgylchu, yn 2014/15 cyflwynodd Conwy system Trolibocs i gasglu cynnyrch i'w ailgylchu ac yn 2018/19 Conwy oedd y cyngor cyntaf yn y DU i weithredu casgliadau sbwriel bob 4 wythnos – sydd wedi cyfrannu at welliannau sylweddol yn yr ardal.

O ganlyniad i hyn, cafodd mwy na 70% o wastraff a gasglwyd yng Nghonwy ei ailgylchu, ei aildddefnyddio neu ei gompostio yn 2020/21.

Mae'r holl ddeddfwriaeth sy'n llywodraethu'r gweithgareddau hyn yn cael ei gofnodi ar y Gofrestr o Rwymedigaethau Cydymffurfedd, ac rydym yn sicrhau cydymffurfiaeth â nhw bob amser.

Storio tanwydd ar gyfer fflyd y cyngor

Adran Cludiant Gwasanaeth yr Amgylchedd, Ffyrdd a Chyfleusterau sy'n gyfrifol am ddarparu tanwydd ar gyfer yr holl gerbydau a pheiriannau yn fflyd y Cyngor. Mae tanciau tanwydd wedi'u lleoli mewn 7 depo drwy'r sir: Builder Street, Swyddfeydd Mochdre; Plas yn Dre; Canolfan Swmpio Gofer, Tan y Gopa, Cerrigydrudion a Thre Marl.

Mae'r tanciau tanwydd yn stocio disel coch a gwyn (ac eithrio Cerrigydrudion sy'n stocio disel coch yn unig) ac maen nhw'n achosi perygl amgylcheddol o dân, ffrwydrad, gollyngiad, a llygredd i'r ddaear. Mae'r peryglon hyn wedi eu nodi yn y Gofrestr Agweddau Amgylcheddol a'r Cynllun Atal Llygredd ac mae mesurau yn eu lleoli i reoli a lleihau'r risgiau cysylltiedig.

Gollyngiadau elifion masnach

Rydym yn ymwybodol bod rhai o'n gweithgareddau'n cynhyrchu elifion masnach sy'n cael eu gollwng i'n system dŵr gwastraff. Pan fo hyn yn digwydd, rydym wedi nodi'r math o ollyngiad ac wedi cael y caniatâd priodol gan Dŵr Cymru.

Rydym wedi cofnodi cynlluniau draenio ar gyfer ein safleoedd risg uchel gan nodi'r lleoliad, math a chyfeiriad llif y draeniau a lleoliad nodweddion ychwanegol y system er mwyn sicrhau dulliau effeithiol i reoli elifion a systemau draenio.

Amcanion Amgylcheddol

Mae 8 deiliant dinasyddion o Gynllun Corfforaethol Conwy wedi cael eu mabwysiadu fel ein hamcanion amgylcheddol.

- Canlyniad 1. Mae pobl yng Nghonwy wedi'u haddysgu ac yn fedrus.
- Canlyniad 2. Mae pobl yng Nghonwy'n ddiogel ac yn teimlo'n ddiogel.
- Canlyniad 3. Mae gan bobl yng Nghonwy fynediad at lety fforddiadwy ac addas o safon uchel sy'n gwella safon eu bywydau.
- Canlyniad 4. Mae pobl yng Nghonwy'n iach ac yn egniol.
- Canlyniad 5. Mae pobl yng Nghonwy'n byw mewn sir sydd ag economi ffyniannus.
- Canlyniad 6. Mae pobl yng Nghonwy'n gwerthfawrogi ac yn edrych ar ôl yr amgylchedd.
- Canlyniad 7. Mae pobl yng Nghonwy'n byw mewn Sir lle mae treftadaeth, diwylliant a'r iaith Gymraeg yn ffynnu.
- Canlyniad 8. Mae pobl yng Nghonwy'n cyfrannu at eu cymuned. Maen nhw'n cael gwybodaeth, yn cael eu cynnwys ac yn cael llais.

Ceir manylion y perfformiad yn yr Adroddiad Blynyddol a gellir ei weld ar wefan y Cyngor <http://www.conwy.gov.uk/cy/adroddiadblynyddol>

Canlyniad 1: Mae pobl yng Nghonwy wedi'u haddysgu ac yn fedrus

Mae gan bawb botensial. Rydym eisiau i bawb ddysgu sgiliau newydd a chwrdd â'u potensial. Rydym eisiau bod yn adnabyddus am addysg ardderchog.

Byddwn yn canolbwyntio ar

- Wella addysg ar draws ysgolion.
- Gwella perfformiad a chanlyniadau.
- Helpu pobl ifanc i ddatblygu sgiliau a gwneud y mwyaf o gyfleoedd swyddi.

Sut rydym yn bwriadu ei gyflawni

A1.1 - Gweithio gydag ysgolion i wella canlyniadau ym mhob cyfnod allweddol o addysg. Byddwn yn canolbwyntio cefnogaeth ar grwpiau o ddysgwyr fel plant sy'n derbyn gofal, y rhai ar brydau ysgol am ddim yn ogystal â herio ein cyflawnwyr uchel.

A1.2 - Datblygu systemau i herio a chefnogi perfformiad ysgolion ledled yr Awdurdod Lleol yn effeithiol.

A1.3 - Gweithio gydag ysgolion i roi'r fframwaith cymwyseddau digidol ar waith.

A1.4 - Gweithio i gael y cydbwysedd cywir - yn ogystal â gallu defnyddio TG, rhaid i bobl ifanc allu chwarae a bod yn llythrennog yn gorfforol. Byddwn yn edrych ar ffyrdd i helpu lleihau gordewdra mewn plentyndod a gwella iechyd emosiynol.

A1.5 - Byddwn yn parhau i gefnogi ysgolion gyda rheolyddion a pholisïau Covid parhaus.

Canlyniad 2: Mae pobl yng Nghonwy'n ddiogel ac yn teimlo'n ddiogel.

Rydym am i gymunedau gydweithio er mwyn sicrhau bod pobl ddiamddiffyn yn ddiogel.

Byddwn yn canolbwyntio ar

- Gryfhau trefniadau diogelu ar draws y cyngor.
- Cael cymunedau sy'n cadw llygad ar bobl ddiamddiffyn.
- Helpu pobl i wybod beth ddylen nhw ei wneud i gadw eu hunain ac eraill yn ddiogel.

Sut rydym yn bwriadu ei gyflawni

A2.1 - Byddwn yn sicrhau bod yna ymagwedd gorfforaethol gyson tuag at ddiogelu o fewn y cyngor.

A2.2 - Byddwn yn monitro ein dull ac yn ceisio gwella dulliau recriwtio a chyflogaeth diogel yn barhaus.

A2.5 - Derbyn sicrwydd gan ysgolion bod Llywodraethwyr yn cwblhau hyfforddiant diogelu.

A2.7 - Byddwn yn cefnogi Llywodraeth Cymru a'n cymunedau lleol i gadw pellter cymdeithasol a mesurau rheoli eraill yn ystod Covid.

Canlyniad 3: Mae gan bobl yng Nghonwy fynediad at lety fforddiadwy ac addas o safon uchel sy'n gwella safon eu bywydau

Rydym eisiau i'n preswylwyr fyw mewn llety sy'n cefnogi eu hiechyd a'u lles yn gadarnhaol.

Byddwn yn canolbwyntio ar

- Gynyddu nifer y tai fforddiadwy sydd ar gael i'w prynu a'u rhentu.
- Cynllunio'r llety cywir yn yr ardaloedd cywir.
- Atal pobl rhag dod yn ddigartref.

Sut rydym yn bwriadu ei gyflawni

A3.1 - Cynyddu'r cyflenwad o dai fforddiadwy o safon sy'n bodloni'r angen a nodir ac yn helpu i liniaru'r effaith ar ddiwygiadau llesiant Llywodraeth y DU.

A3.2 - Gweithio gyda'n partneriaid i gryfhau ein gwasanaethau atal digartrefedd ymhellach.

A3.3 - Cynyddu'r cyflenwad o dai priodol ar y farchnad agored sy'n cwrdd â'r anghenion dynodedig.

A3.4 - Gweithio gyda phartneriaid i gynyddu cyflenwad ac ansawdd llety addas yn y sector gofal annibynnol.

Canlyniad 4: Mae pobl yng Nghonwy'n iach ac yn egniol

Rydym eisiau hyrwyddo dewisiadau ar gyfer byw'n iach. Gall hyn wneud gwir wahaniaeth i ansawdd bywyd pobl.

Byddwn yn canolbwyntio ar:

- Hyrwyddo dewisiadau iach a ffyrdd o fyw iach.
- Gweithio gyda'r gwasanaethau lechyd a Gofal Cymdeithasol.
- Sicrhau bod pobl yn gallu derbyn y gofal sydd ei angen arnyn nhw pan maen nhw ei angen.

Sut rydym yn bwriadu ei gyflawni

A4.1 - Datblygu modelau newydd i hyrwyddo iechyd a lles fel bod pobl o bob oed yn dibynnu llai ar wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol. Byddwn yn gwneud hyn drwy gydweithio ac edrych ar dueddiadau yn y dyfodol.

A4.2 - Byddwn yn canolbwyntio ar Brofiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod ac yn rhoi cefnogaeth i rieni drwy ddulliau amlasiantaethol.

A4.3 - Byddwn yn gweithio i sicrhau bod dinasyddion Conwy yn cael mynediad prydlon at asesiad iechyd meddwl a chefnogaeth.

A4.4 - Byddwn yn datblygu dulliau er mwyn annog pobl i gymryd rhan mewn gweithgareddau corfforol.

A4.5 - Byddwn yn gweithio i gyrraedd y Safon Iechyd Corfforaethol er mwyn cefnogi lles staff.

A4.6 - Annog teuluoedd ar draws y sir i gael yr hyder i fynd allan a chwarae, archwilio a chreu gyda'i gilydd.

Canlyniad 4: Mae pobl yng Nghonwy yn byw mewn sir sydd ag economi ffyniannus.

Rydym eisiau cael digon o swyddi, gwasanaethau, nwyddau ac arian. Mae hyn yn bwysig os ydym am fod yn iach, yn gryf ac yn gallu tyfu yn y dyfodol.

Byddwn yn canolbwyntio ar

- Annog creu syniadau newydd ac arloesedd.
- Annog swyddi a busnesau newydd.
- Datblygu twristiaeth yn y gaeaf.
- Datblygu sgiliau a chyfleoedd ar gyfer prentisiaethau.
- Cydweithio gyda phob busnes yn yr ardal.

Sut rydym yn bwriadu ei gyflawni

A5.1 - Darparu cefnogaeth i fusnesau er mwyn eu helpu i aros yn hyfyw / adfer o effaith economaidd Covid-19.

A5.1a - Galluogi busnesau Conwy i elwa o'r prif ddatblygiadau economaidd ar draws y rhanbarth a'u cefnogi i fanteisio ar gyfleoedd Bargen Dwf Gogledd Cymru a'r weledigaeth dwf ehangach.

A5.2 – Adolygu Strategaeth Twf Economaidd Conwy er mwyn sicrhau bod y blaenoriaethau'n dal i fod yn berthnasol yn dilyn Covid-19.

A5.3 - Cwblhau'r eiddo newydd yn Ffordd Penmaen Conwy (Parc Menter Tremorfa) i gefnogi

twf busnesau newydd.

A5.4 - Cefnogi datblygiad sgiliau (yn cynnwys prentisiaethau) er mwyn paratoi pobl i fod yn barod ar gyfer cyfleoedd gwaith yn yr ardal.

A5.5 - Datblygu cynnig ar gyfer twristiaeth yn y gaeaf er mwyn cryfhau'r sector a'i gwneud yn fwy cynaliadwy ar gyfer buddsoddiad a chyflogaeth.

A5.6 - Annog budd-ddeiliad eraill i helpu amddiffyn yr arfordir a gwarchod isadeiledd hanfodol gan gynnwys ffordd yr A55 a'r brif reilffordd a'r brif garthffos ym Mae Colwyn.

A5.7 - Byddwn yn ailstrwythuro ein gwasanaethau er mwyn ein galluogi i ganolbwyntio ar strategaethau adfywio ar draws y Sir.

Canlyniad 6: Mae pobl yng Nghonwy'n gwerthfawrogi ac yn edrych ar ôl yr amgylchedd

Rydym eisiau i'n cymunedau allu gwrthsefyll newidiadau yn yr hinsawdd. Mae angen i ni feddwl am yr amgylchedd wrth wneud penderfyniadau.

Byddwn yn canolbwyntio ar

- Ddiogelu'r amgylchedd ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.
- Gwella dulliau amddiffyn rhag llifogydd ar yr arfordir.
- Addysgu pobl i amddiffyn eu cartrefi eu hunain rhag llifogydd.
- Ailgylchu mwy.
- Defnyddio mwy o ynni adnewyddadwy.

Sut rydym yn bwriadu ei gyflawni

A6.1 - Cefnogi ac addysgu cymunedau er mwyn atal/paratoi ar gyfer llifogydd.

A6.2 - Yn ddibynol ar gyllid, gweithredu cynlluniau amddiffyn rhag llifogydd a chynlluniau arfordirol cynaliadwy sy'n addas i'r diben.

A6.3 - Cefnogi preswylwyr a busnesau i ailgylchu mwy a gwastraffu llai.

A6.4 - Gweithio gyda Llywodraeth Cymru i ddylanwadu er mwyn sicrhau diwydiant ailgylchu cynaliadwy e.e. cynlluniau cyfrifoldeb cynhyrchwyr. Byddwn yn caffael gan ddarparwyr amgylcheddol gyfrifol.

A6.5 - Lleihau allyriadau carbon ac ôl-troed carbon y Cyngor drwy fuddsoddi mewn ynni adnewyddadwy.

A6.5a - Annog cymunedau i ddatblygu eu prosiectau ynni adnewyddadwy eu hunain.

A6.6 - Hyrwyddo gwaith datblygu morlyn llanw yng Ngogledd Cymru.

A6.7 - Gweithredu cynllun dyletswydd bioamrywiaeth a gwydnwch ecosystemau.

A6.8 - Bydd y Cyngor yn cyhoeddi cynllun eglur o ran llwybr yr Awdurdod tuag at fod yn ddefnyddiwr di-garbon net. Bydd y cynllun yn cael ei gynllunio gyda'r nod o gael ei weithredu'n llwyr yn ystod y 10 mlynedd sydd i ddod.

Canlyniad 7: Mae pobl yng Nghonwy'n byw mewn sir lle mae treftadaeth, diwylliant a'r iaith Gymraeg yn ffynnu

Rydym eisiau diogelu ein diwylliant a'n treftadaeth ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol. Rydym eisiau annog pobl i siarad Cymraeg fel rhan o fywyd pob dydd.

Byddwn yn canolbwyntio ar

- Hyrwyddo a dathlu ein diwylliant.
- Defnyddio'r celfyddydau i helpu lles pobl.

Sut rydym yn bwriadu ei gyflawni

A7.1 - Byddwn yn datblygu ein llyfrgelloedd yn ganolbwyntiau cymunedol sy'n darparu ystod eang o wasanaethau a gweithgareddau.

A7.2 - Rydym nawr wedi sefydlu Canolfan Ddiwylliant Conwy a byddwn yn parhau i ddatblygu rhaglen estyn allan i ymgysylltu â'r gymuned.

A7.3 - Datblygu strategaeth ddiwylliannol dros y Sir sy'n ymgorffori ein holl weithgareddau'n ymwneud â'r celfyddydau, treftadaeth a diwylliant, ac a fydd yn cefnogi datblygu economaidd, lles, adfywio a phenderfyniadau mawr am fuddsoddi.

A7.5 – Drwy Strategaeth Hyrwyddo'r Gymraeg a Chynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg Conwy fe fyddwn yn annog dysgu a siarad Cymraeg fel rhan o fywyd bob dydd.

Canlyniad 8: Mae pobl yng Nghonwy'n cyfrannu at eu cymuned. Maent yn cael gwybodaeth, yn cael eu cynnwys ac yn cael llais

Mae'n bwysig i bobl gael dweud eu barn am benderfyniadau sy'n effeithio ar eu bywydau a'u cymunedau.

Byddwn yn canolbwyntio ar

- Edrych ar sut rydym yn cynnwys pobl.
- Edrych ar sut rydym yn cyfathrebu ac yn gweithio gyda chymunedau.
- Gwneud newidiadau i wella ein ffordd o weithio.
- Helpu pobl i gymryd rhan.
- Gwneud defnydd da o dechnoleg.

Sut rydym yn bwriadu ei gyflawni

A8.2 - Byddwn yn adolygu sut rydym yn ymgysylltu â chymunedau, yn enwedig Cynghorau Cymuned a Thref er mwyn sicrhau bod pob cymuned yn cael cyfle i gymryd rhan yn natblygiad a gwytnwch gwasanaethau.

A8.3 - Byddwn yn cymryd camau i sicrhau ein bod yn gwneud y wybodaeth rydym yn ei rhannu'n berthnasol ac yn fwy hygyrch a chadarn.

A8.4 - Byddwn yn gwneud y defnydd gorau o dechnoleg ddigidol a sianeli digidol i ddarparu mynediad mwy effeithiol ac effeithlon at wasanaethau.

A8.5 - Gweithio gyda chymunedau, darparwyr cludiant a phartneriaid eraill i ymgymryd ag adolygiad sylfaenol o gludiant ar gyfer y cyhoedd a mynediad at wasanaethau. Byddwn yn peilota opsiynau amgen arloesol.

A8.6 - Byddwn yn ceisio cyflawni a chynnal statws 'gweithio tuag at fod yn sefydliad sy'n deall dementia' fel y caiff ei achredu gan Gymdeithas Alzheimer's.

A8.7 - Byddwn yn parhau i weithredu'r cynlluniau i gyflwyno Rhwydwaith Ffibr Llawn Lleol ar draws safleoedd sy'n eiddo i Gonwy a lle bo hynny'n bosibl ceisio cefnogi/dylanwadu ar ddarparwyr allanol sydd y tu hwnt i'n rheolaeth ni er mwyn rhoi'r Rhwydwaith ar waith.

Perfformiad Amgylcheddol

Mae allyriadau CO₂e a CO₂ yn cael eu monitro fel rhan o ymrwymiad Conwy i ddulliau rheoli amgylcheddol, a ddefnyddir i fonitro effeithiolrwydd mesurau gwella sydd wedi cael eu rhoi ar waith, a sefydlu ein perfformiad amgylcheddol cyffredinol.

Ar ôl datgan Argyfwng Hinsawdd yn 2019 sefydlwyd Rhaglen Her yr Hinsawdd er mwyn cyflwyno cynllun datgarboneiddio ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy. 2018/19 yw blwyddyn y llinell sylfaen a ddefnyddir i fesur taith Conwy tuag at gyflawni allyriadau di-garbon net.

Bydd Rhaglen Her yr Hinsawdd yn darparu'r weledigaeth er mwyn **arwain ein cymunedau yn ein nod i fod yn sir ddi-garbon net.**

Amcanion y rhaglen yw:

- Lleihau allyriadau nwyon tŷ gwydr y Cyngor a ddaw o ystadau, fflyd, staff yn teithio i'r gwaith, teithio ar gyfer busnes, y gadwyn gyflenwi a goleuadau stryd er mwyn llwyddo i greu allyriadau di-garbon net.
- Gwrthbwysu'r allyriadau sydd yn weddill erbyn 2030.
- Datblygu a gweithredu ar gynllun ynni ardal leol ar gyfer Cyngor Conwy erbyn 2030.

Rheolir perfformiad y rhaglen a'r cynnydd tuag at y nod o gael allyriadau di-garbon net drwy Raglen Her yr Hinsawdd, yr adroddir amdani'n flynyddol yn yr Adroddiad Di-garbon Net ac a gyflwynir i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Economi a Lle i gael ei gymeradwyo.

Mae Adroddiad Di-garbon Net 2020/21 i'w weld yn atodiad 1.

ADRODDIAD I'R:	Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Economi a Lle
DYDDIAD Y CYFARFOD:	19 Ionawr 2021
DEILYDD PORTFFOLIO:	Y Cyngorydd Greg Robbins
SWYDDOG ARWEINIOL:	Geraint Edwards, Pennaeth yr Amgylchedd, Ffyrdd a Chyfleusterau
SWYDDOG CYSWLLT:	Amanda Jones, Rheolwr Gwella Busnes Rhif ffôn: 01492 575398 E-bost: amanda.j.iones@conwy.gov.uk
TESTUN:	Adroddiad Perfformiad Di-garbon Net
RHANBARTH ETHOLIADOL:	POB UN

1. CRYNODEB A'R PWYNTIAU ALLWEDDOL

- 1.1 Yn dilyn datganiadau o argyfwng hinsawdd cenedlaethol a lleol yn 2019, mae Llywodraeth Cymru wedi nodi ei ymrwymiad i gyflawni targedau di-garbon net erbyn 2050 a datgarboneiddio'r sector cyhoeddus erbyn 2030.
- 1.2 Mae Cyngor Conwy wedi datgan argyfwng hinsawdd ac wedi nodi ei ymrwymiad i gyflawni cyngor di-garbon net erbyn 2030. Mae'r Cyngor wedi ymateb yn rhagweithiol i'r cyfeiriad cenedlaethol, ac ym mis Rhagfyr 2020, derbyniodd Gynllun Datgarboneiddio'r Cyngor gymeradwyaeth democrataidd unfrydol.
- 1.3 Mae Conwy wedi sefydlu sylfaen cyfateb i garbon newydd sy'n cyd-fynd â gofynion adrodd di-garbon net cenedlaethol a ddatblygwyd gan Lywodraeth Cymru. Y flwyddyn sylfaen nawr yw 2018/19, gyda chwmpas estynedig, gan gynnwys elfennau ychwanegol i beth sydd wedi cael ei fesur a'i adrodd yn y gorffennol, megis y gadwyn gyflenwi a staff sy'n cymudo.
- 1.4 Bydd perfformiad cyfateb i garbon y cwmpas hwn yn y dyfodol yn cael ei gymharu â'r flwyddyn sylfaen newydd hon o 2018/19, tra bo perfformiad yn y gorffennol wedi'i gymharu â hynny yn 2010/11.
- 1.5 Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu perfformiad cyfateb i garbon y cwmpas diwygiedig ar gyfer 2020/21, a'i gymharu â'r flwyddyn sylfaen newydd o 2018/19.

2. ARGYMHELLIAD/ARGYMHELLION

- 2.1 Argymhellir:

- bod y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Economi a Lle yn cael sicrwydd bod yr awdurdod yn mynd i'r afael â'i berfformiad yn erbyn y targedau lleihau carbon a'i gynllun datgarboneiddio yn effeithiol, ac yn monitro hynny.

3. MANYLION YR ADRODDIAD

- 3.1 Ym mis Hydref 2018, rhagfynegiad newid hinsawdd Panel Rhynglywodraethol ar y Newid yn yr Hinsawdd (IPCC) oedd bod effeithiau cynnydd yn nhymheredd yn fyd-eang yn waeth na'r disgwyl. Fel ymateb i'r rhagdybiaethau, dechreuodd awdurdodau lleol ledled y DU ddatgan 'Argyfyngau Hinsawdd'. Datganodd Llywodraeth Cymru Argyfwng Hinsawdd ar 29 Ebrill 2019 ac ar 1 Mai 2019, cafodd y cynnig datganiad Argyfwng Hinsawdd ei basio gan y Cynulliad Cenedlaethol.
- 3.2 Mae Llywodraeth Cymru wedi sefydlu ei ymrwymiad cyfreithiol i gyflawni allyriadau di-garbon net erbyn 2050, a sector cyhoeddus carbon niwtral erbyn 2030, yn dilyn argymhellion gan y Pwyllgor Newid Hinsawdd Annibynnol.
- 3.3 Fel rhan o'r strategaeth hon i gyflawni sector cyhoeddus di-garbon net erbyn 2050, mae Llywodraeth Cymru yn datblygu 'Canllawiau Adrodd Di-garbon Net' sy'n nodi'r cwrpas a gofynion adrodd allyriadau carbon ar gyfer sefydliadau'r sector cyhoeddus.
- 3.4 Ar 9 Mai 2019, datganodd Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy argyfwng hinsawdd, a phasiwyd y penderfyniad canlynol:

“Mae'r Cyngor yn nodi bod effeithiau newid hinsawdd a thywydd eithafol eisoes wedi cael effaith ar drigolion o fewn y sir, a bod trigolion sy'n byw ar dir isel ac ar yr arfordir yn byw mewn ardal sydd mewn perygl uchel o lifogydd. Mae'r Cyngor hefyd yn nodi y disgwylir i lefel y môr godi 1.1 metr dros y ganrif nesaf, a bod llifogydd yn costio tua £200 miliwn i economi Cymru bob blwyddyn.

Mae'r Cyngor yn datgan argyfwng hinsawdd ac yn ymrwymo i sicrhau bod y sir yn parhau i fod yn gartref bywiog, hyfyw a chynaliadwy i'n plant ac i genedlaethau'r dyfodol.

Mae'r Cyngor yn galw ar Lywodraeth Cymru i ymrwymo i gymryd y camau cadarnhaol sydd eu hangen i leihau allyriadau carbon a cheisio creu dyfodol carbon niwtral.

Mae'r Cyngor yn galw ar Lywodraeth Cymru i ddarparu'r gefnogaeth a'r adnoddau angenrheidiol i alluogi lleihau allyriadau carbon yn llwyddiannus ar draws Cymru.

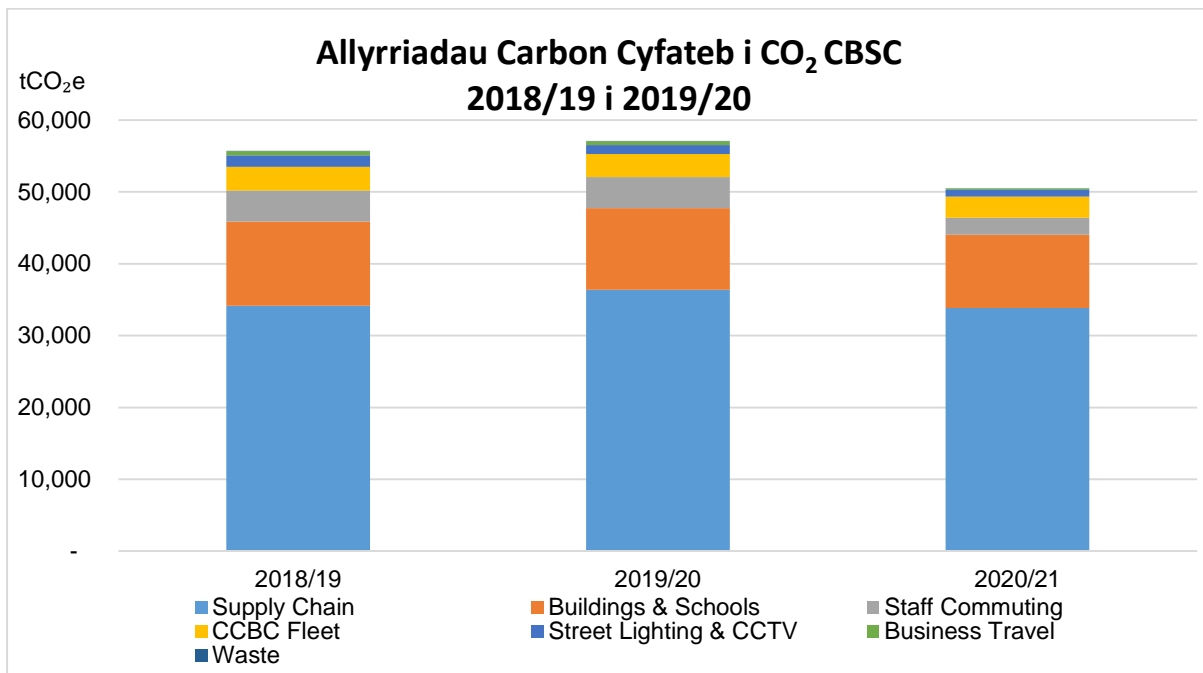
Bydd y Cyngor yn rhoi tasg i Fwrdd y Rhaglen Werdd ddatblygu cynllun eglur o ran llwybr yr Awdurdod tuag at fod yn ddefnyddiwr di-garbon net, dros y 12 mis nesaf. Bydd y cynllun yn cael ei gynllunio gyda'r nod o gael ei weithredu'n llwyr yn ystod y 10 mlynedd sydd i ddod.”

- 3.5 Ym mis Rhagfyr 2020, derbyniodd Gynllun Datgarboneiddio Cyngor Conwy gymeradwyaeth ddemocrataidd unfrydol. Mae'r cynllun hwn yn nodi map llwybr y Cyngor tuag at gyflawni allyriadau di-garbon net erbyn 2030 o'r gweithgareddau o fewn y cwmpas.
- 3.6 Sefydlwyd Rhaglen Her yr Hinsawdd i gyflawni'r ymyraethau angenrheidiol ar gyfer y Cyngor i gyflawni ei darged di-garbon net erbyn 2030.
- 3.7 Mae'r Cyngor wedi bod yn adrodd ar ei berfformiad carbon ers 2010, gan gynnwys defnydd ynni a thanwydd o'i adeiladau, fflyd CBSC, teithio busnes staff a goleuadau stryd. Mae canllawiau Llywodraeth Cymru yn gofyn bod sefydliadau'r sector cyhoeddus yn mesur, ac yn adrodd ar weithgareddau sy'n allyrru carbon, gan gynnwys y gadwyn gyflenwi a staff sy'n cymudo. Felly, lluniwyd sylfaen newydd ar gyfer y Cyngor, sy'n ymgorffori'r gweithgareddau ychwanegol hyn. O ganlyniad, mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno allyriadau carbon o'r cwmpas diwygiedig hwn.

3.8 Perfformiad Cyfateb i Garbon CBSC - Cyffredinol

- 3.8.1 Mae Siart 1.1 isod yn rhoi manylion ynghylch allyriadau carbon Cyngor Conwy rhwng 2018/19 a 2020/21. Mae'r gweithgareddau sy'n peri allyriadau carbon yn cynnwys:
- Defnyddio ynni a dŵr yn ein hadeiladau;
  - Defnyddio tanwydd yn fflyd cerbydau'r Cyngor;
  - Staff yn defnyddio tanwydd wrth ddefnyddio eu ceir ar gyfer busnes;
  - Defnyddio ynni o ganlyniad i oleuadau stryd a Theledu Cylch Caeëdig;
  - Staff yn defnyddio ynni wrth gymudo i, ac o'u gweithle;
  - Trin gwastraff o'n gweithredoedd ein hunain;
  - Defnyddio ynni a thanwydd yn ein cadwyn gyflenwi.
- 3.8.2 Mae allyriadau yng nghategori'r gadwyn gyflenwi yn cyfri am y rhan fwyaf o allyriadau'r carbon ar 67% (33,837 tonn) o'r cyfanswm. Mae hyn yn cael ei ddilyn gan adeiladau ar 20% (10,198 tonn) ac yna staff sy'n cymudo ar 6% (2,918 tonn).
- 3.8.3 Ar ddiwedd 2020-21, roedd allyriadau CBSC wedi gostwng o 9% (5,201 tonn) o'i gymharu â'r flwyddyn sylfaen o 2018/19. Mae'r gostyngiad hwn yn bennaf o ganlyniad i ostyngiad yn yr allyriadau carbon sydd ynghlwm â staff yn teithio i'w gwaith a defnydd ynni adeiladau. Mae'r gostyngiadau hyn yn bennaf o ganlyniad i effaith cyfyngiadau Covid-19.

Siart 1.1

3.9 Perfformiad Cyfateb i Garbon CBSC - Adeiladau

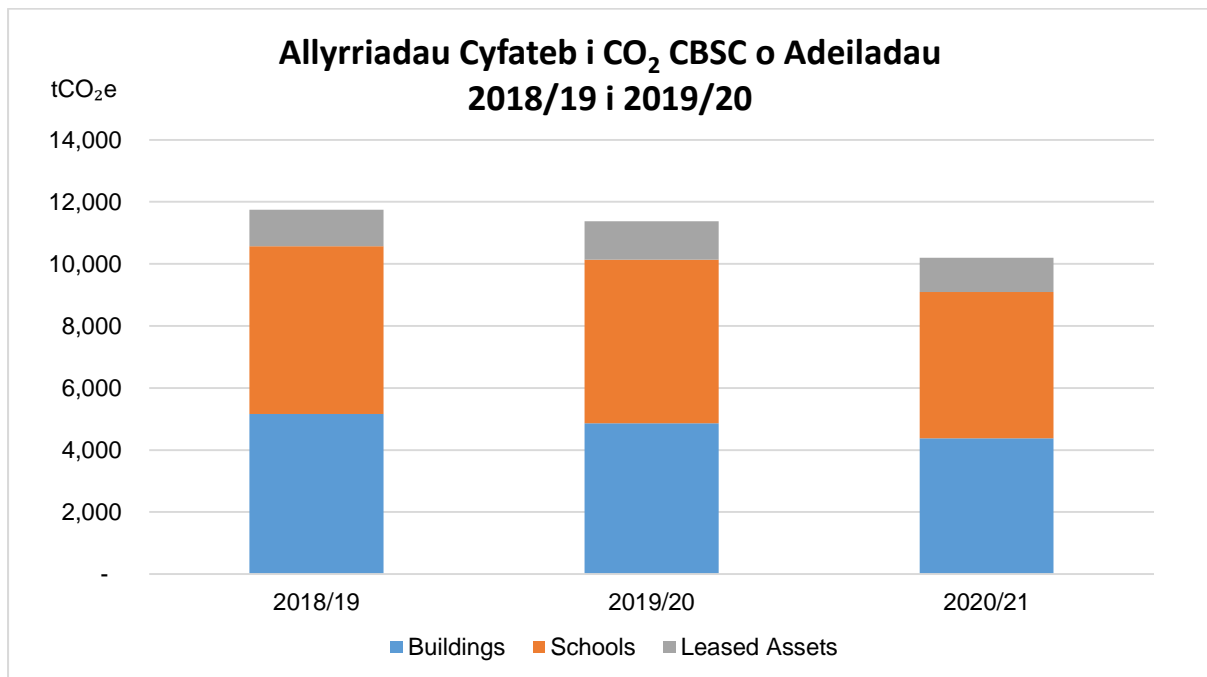
3.9.1 Mae Siart 1.2 isod yn rhoi manylion ynghylch allyriadau carbon Cyngor Conwy o'i ddefnydd o ynni yn ei adeiladau rhwng 2018/19 a 2020/21.

3.9.2 Ar ddiwedd 2020/21, roedd CBSC wedi lleihau allyriadau carbon o'i adeiladau o 13% (1,546 tonnelli), o'i gymharu â'r flwyddyn sylfaen o 2018/19.

3.9.3 Mae ffactorau sydd wedi cyfrannu at y gostyngiad hwn wedi cynnwys:

- Cynnydd mewn gweithio gartref yn sgil y pandemig Covid-19;
- Gostyngiad yn nifer y disgyblion a staff sy'n mynychu ysgolion yn sgil y pandemig Covid-19, sydd wedi arwain at ddefnyddio llai o ddsbarthiadau ac offer trydanol.
- Gostyngiad o 1% yn nifer yr adeiladau. Yn 2018/19 roeddem yn meddiannu 117 o adeiladau, ac yn 2020/21 roeddem yn meddiannu 116 adeilad;
- Mae gwyrddu'r grid cenedlaethol wedi gostwng y ffactor trosi allyriad trydan.

Siart 1.2

3.9.4 Er gwaethaf gostyngiad cyffredinol mewn allyriadau o adeiladau, roedd ychydig o gynydd i ddefnydd olew nwy o'n hadeiladau ein hunain. Mae hyn o ganlyniad i ostyngiad o 35% yn nymheredd cymedrig gaeaf Cymru yn 2020/21 o'i gymharu â gaeaf 2018/19.

3.10 Perfformiad Carbon CBSC - Ysgolion

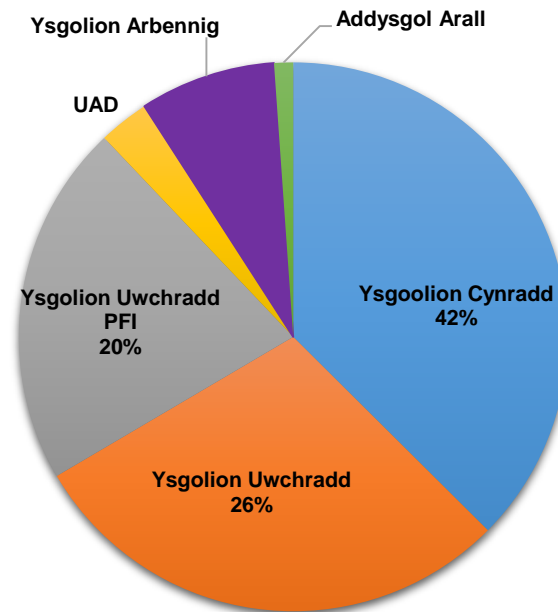
3.10.1 Mae ysgolion cynradd ac uwchradd Sir Conwy'n gyfrannwr sylweddol at allyriadau carbon Conwy, gan gyfrif am tua 52% o allyriadau'r Cyngor o'r adeiladau maent yn meddiannu.

3.10.2 Mae defnydd ynni ysgolion ar gyfer 2020/21 wedi'i fanylu yn siart 1.3 isod, sydd fel a ganlyn:

- 56 ysgol gynradd sy'n cyfrif am 38% o gyfanswm yr allyriadau;
- 4 ysgol uwchradd sy'n cyfrif am 29% o gyfanswm yr allyriadau;
- 3 ysgol PFI sy'n cyfrif am 21% o gyfanswm yr allyriadau;
- 4 uned atgyfeirio disgyblion sy'n cyfrif am 3% o gyfanswm yr allyriadau;
- 1 ysgol arbennig sy'n cyfrif am 8% o gyfanswm yr allyriadau;
- 4 canolfan addysgol arall sy'n cyfrif am 4% o gyfanswm yr allyriadau.

Siart 1.3

Allyriadau CO₂e Ysgolion 2019-2020

3.10.3 Ar ddiwedd 2020/21, roedd ysgolion wedi lleihau eu hallyriadau carbon o 13% (694 tonnelli), o'i gymharu â'r flwyddyn sylfaen o 2018/19.

3.10.4 Mae ymyriadau wedi digwydd gyda'r nod o leihau allyriadau carbon yn ysgolion y Sir, fel rhan o raglenni gwella corfforaethol ehangach.

Mae'r ymyriadau hyn yn cynnwys:

- Gwneud effeithlonrwydd ynni'n rhan annatod o'r broses ddylunio ar gyfer gwella adeiladau;
- Ymwybyddiaeth wedi'i thargedu a newid ymddygiad fel rhan o brosiect Ysgolion Carbon Isel;
- Disodli goleuadau LED fel rhan o waith cynnal a chadw ymatebol a phrosiectau moderneiddio ar raddfa fwy.

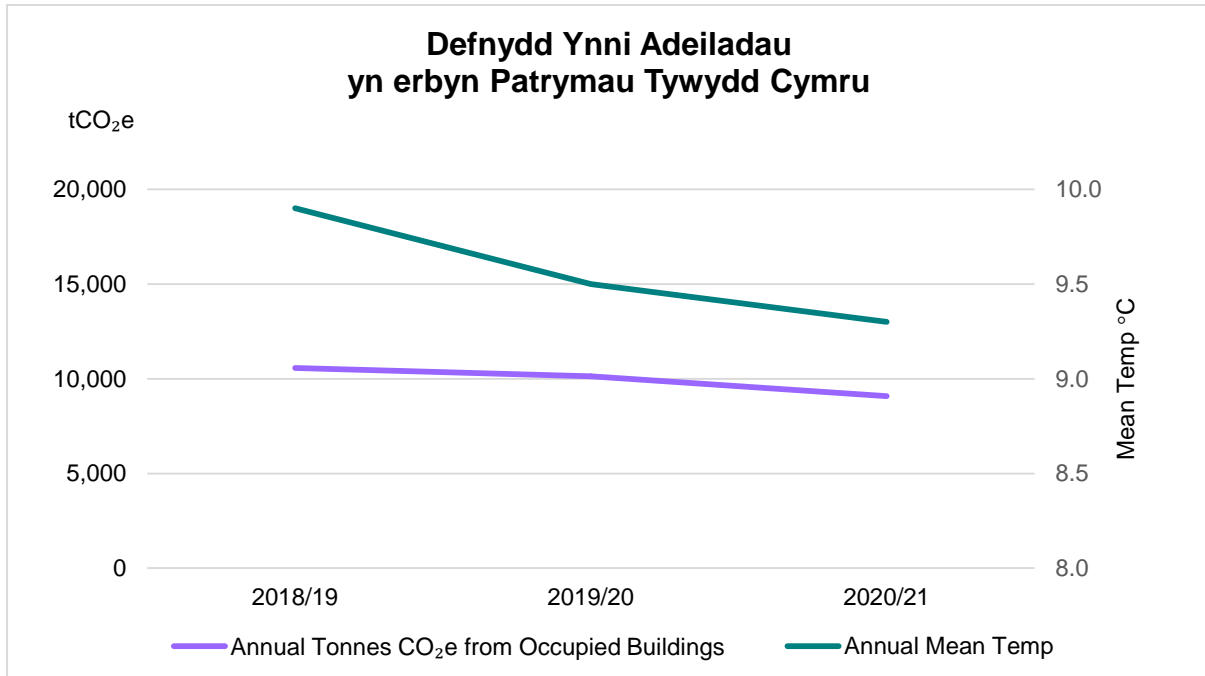
3.11 Effaith y Tywydd

3.11.1 Mae Siart 1.4 isod yn dangos y tymheredd cymedrig ar gyfer Cymru rhwng 2018/19 a 2020/21, o'i gymharu ag allyriadau carbon adeiladau CBSC ar gyfer yr un cyfnod, i sefydlu a wnaeth y tywydd effeithio ar ein perfformiad carbon.

3.11.1 Yn 2020/21, cynyddodd dymheredd cymedrig Cymru o 0.6°C o'i gymharu â 2018/19, tra bo defnydd tanwydd gwres wedi cynyddu o 1%. Gostyngodd allyriadau carbon o adeiladau a feddiannwyd o 1,042 tonnelli (10.3%) ar

gyfer yr un cyfnod, yn bennaf oherwydd y cyfyngiadau i fynd i'r afael â'r pandemig Covid-19 ac yn rhannol oherwydd gwyrddu'r grid trydan a ffactor trosi llai ar gyfer trydan.

Siart 1.4

3.12 Perfformiad Cyfateb i Garbon CBSC - Fflyd

3.12.1 Mae Siart 1.5 isod yn rhoi manylion ynghylch allyriadau carbon gwirioneddol Cyngor Conwy o'i ddefnydd o ynni yn ei adeiladau rhwng 2018/19 a 2020/21.

3.12.2 Ar ddiwedd 2020/21, roedd CBSC wedi lleihau allyriadau carbon o'i fflyd o 12% (386 tonnell), o'i gymharu â'r flwyddyn sylfaen o 2018/19.

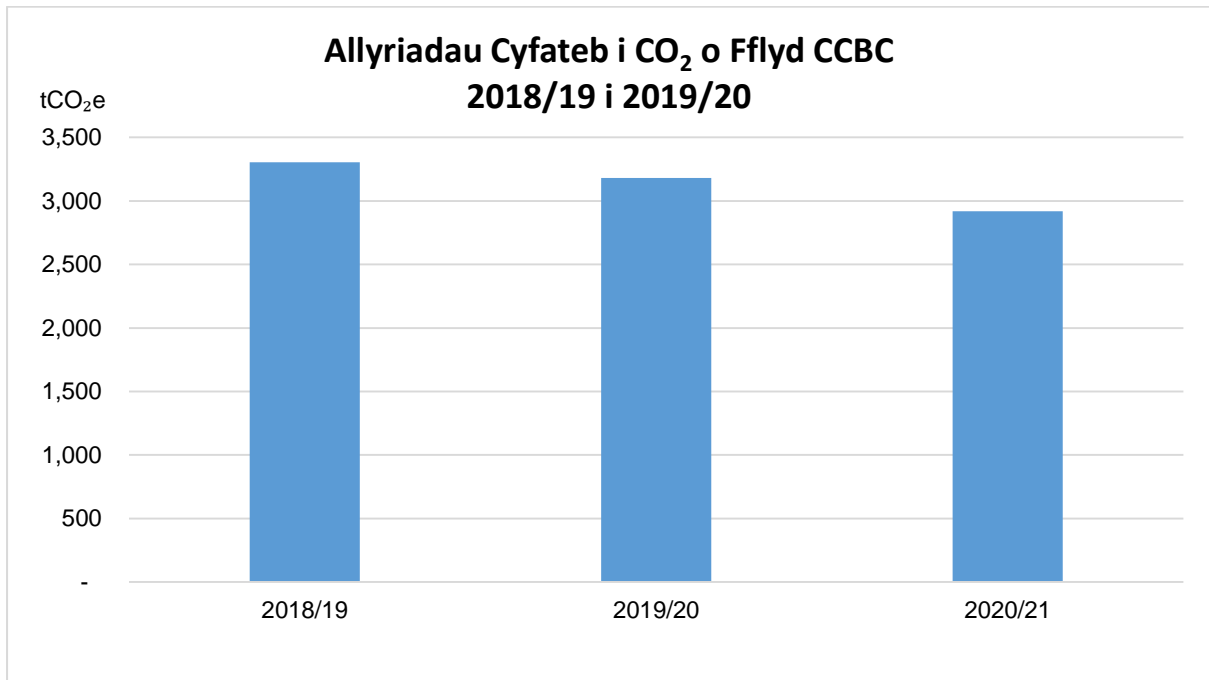
3.12.3 Mae ffactorau i gefnogi gostyngiad mewn defnydd tanwydd yn cynnwys:

- Caffael cerbydau a pheiriannau sy'n fwy effeithlon o ran tanwydd; Mae gennym 16 o gerbydau trydan yn ein fflyd ar hyn o bryd;
- Monitro ymddygiad gyrwyr;
- Peidio defnyddio LPG mwyach fel tanwydd i gerbydau;
- Mwy o arferion gwaith effeithlon drwy wella technoleg a thrawsnewidiadau gwasanaeth.

3.12.4 Mae'r gostyngiad i allyriadau carbon sy'n gysylltiedig â fflyd y cyngor yn cael ei effeithio gan y gofyniad i gydymffurfio gyda rheoliadau allyriadau Euro 6. Mae ein cerbydau sy'n cydymffurfio â'r rheoliadau hyn yn defnyddio mwy o danwydd o ganlyniad i'r broses gynhesu yn y peiriant, wedi'i ddylunio i ostwng allyriadau diwedd proses.

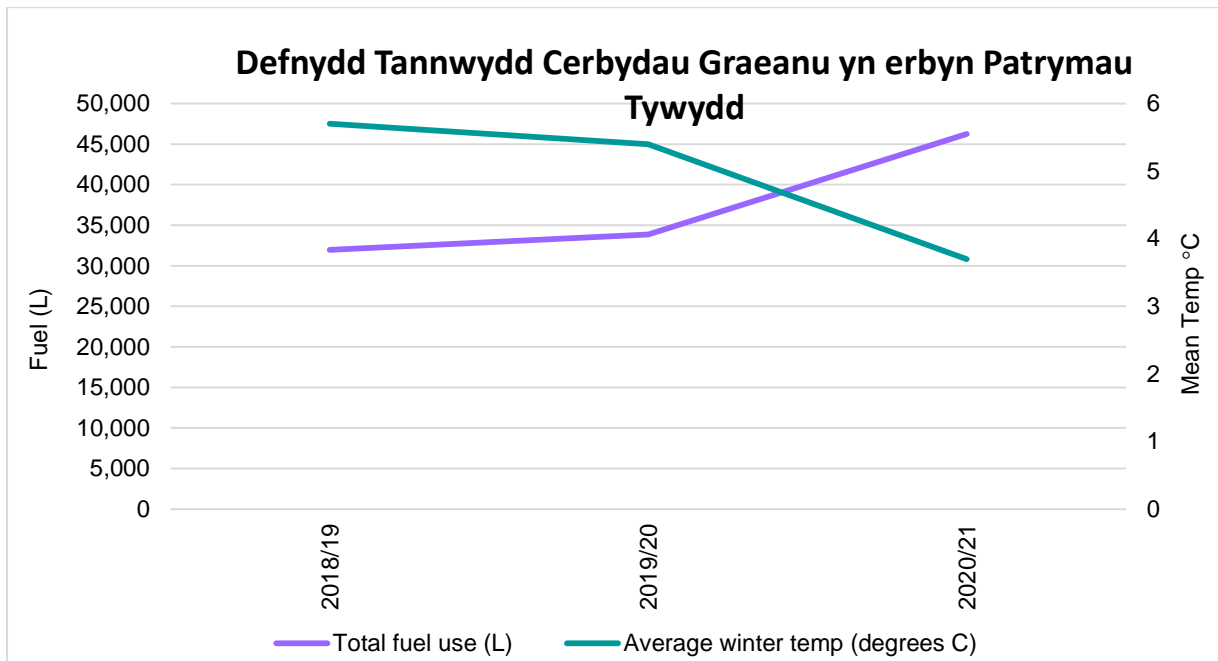
Siart 1.5

3.12.6 Mae Siart 1.6 isod yn dangos tymereddau cymedrig gaeaf Cymru rhwng 2018/19 a 2020/21, o'i gymharu â defnydd tanwydd cerbydau graeanu ar gyfer yr un cyfnod, i sefydlu a yw'r tywydd gaeafol wedi effeithio ar ddefnydd tanwydd ein fflyd.

3.12.7 Yn 2020/21, bu gostyngiad i dymereddau cymedrig gaeaf Cymru o 35%, o'i gymharu â gaeaf 2018/19. Rhagdybir bod 45% o gynnydd yn nefnydd tanwydd cerbydau graeanu o'i gymharu â 2018/19 yn ganlyniad i aeaf ychydig oerach.

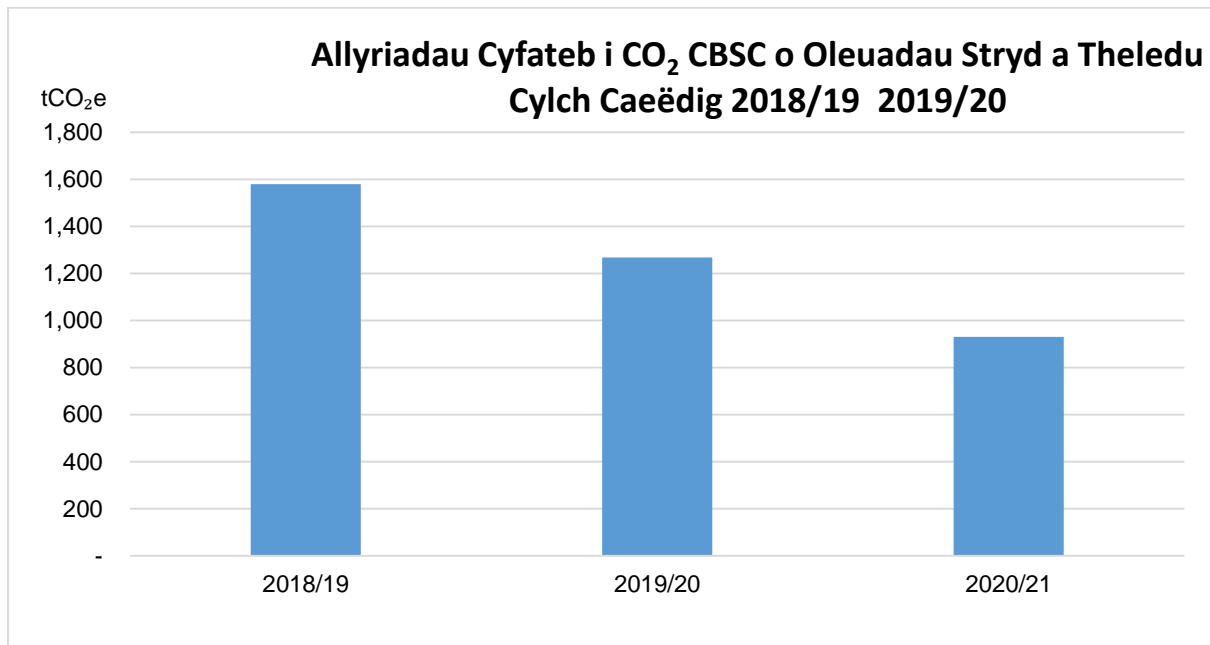
Siart 1.6

3.13 Perfformiad Cyfateb i Garbon CBSC – Goleuadau Stryd a Theledu Cylch Caeëdig

- 3.13.1 Mae Siart 1.7 isod yn rhoi manylion ynghylch allyriadau carbon Cyngor Conwy o'i oleuadau stryd a Theledu Cylch Caeëdig, rhwng 2018/19 a 2020/21.
- 3.13.2 Ar ddiwedd 2020/21, roedd allyriadau carbon o oleuadau stryd a Theledu Cylch Caeëdig wedi gostwng o 41% (649 tonn), o'i gymharu â'r flwyddyn sylfaen o 2018/19.
- 3.13.3 Mae watedd cyfartalog pob ased golau wedi gostwng o 13% yn 2020/21, o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Mae'r gostyngiad mewn defnydd yn bennaf oherwydd y rhaglen disodli llusernau. Dylid hefyd nodi bod nifer yr asedau wedi gostwng o 6%.
- 3.13.4 Mae'r rhaglen ddisodli'n parhau i ddigwydd o fewn goleuadau stryd, i ddisodli llusernau gydag LED sy'n fwy effeithlon, yn ddisodliadau ymatebol pan fydd llusernau'n torri, a disodliadau wedi'u cynllunio ar raddfa fwy, sy'n cynnwys oddeutu 2,100 o ddisodliadau'r flwyddyn. Hyd yn hyn, mae 11,823 o lusernau wedi'u huwchraddio i LED.
- 3.13.5 Mae'r rhaglen ddisodli'n dibynnu ar y buddsoddiad mewn disodli colofnau goleuadau, oherwydd gellir ond gosod llusernau LED ar golofnau sydd mewn cyflwr da. Mae buddsoddiad i uwchraddio colofnau sy'n dirywio felly'n hanfodol i lwyddiant parhaus yr uwchraddiadau lampau, a'r gostyngiad carbon cysylltiedig.

Siart 1.7

3.14 Perfformiad Cyfateb i Garbon CBSC – Teithiau Fflyd Lwyd

3.14.1 Mae Siart 1.8 isod yn rhoi manylion ynghylch allyriadau carbon Cyngor Conwy o'i filltiroedd teithio fflyd lwyd, rhwng 2018/19 a 2020/21.

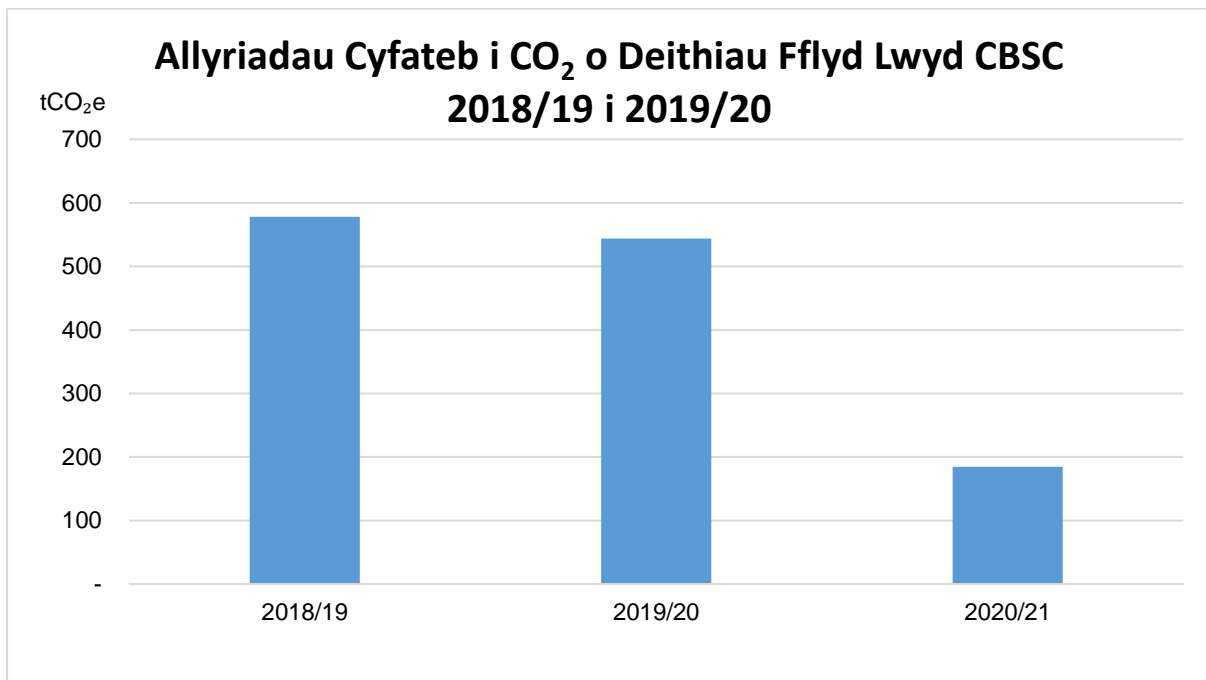
3.14.2 Ar ddiwedd 2020/21, roedd CBSC wedi lleihau allyriadau carbon o filltiroedd teithio fflyd lwyd o 67% (379 tunnell), o'i gymharu â'r flwyddyn sylfaen o 2018/19.

3.14.3 Hawliwyd cyfanswm o 961,429 yn llai o filltiroedd yn 2020/21 o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol, a arweiniodd at arbediad o £445,687 ar gost milltiroedd busnes.

3.14.4 Mae ffactorau sydd wedi cyfrannu at y gostyngiad hwn wedi cynnwys:

- Nifer uwch yn defnyddio dulliau gweithio Doethwaith, yn sgil cyfyngiadau'r llywodraeth mewn perthynas â'r pandemig Covid-19, sydd wedi lleihau'r angen am deithio busnes;
- Gostyngiad yn y cyfraddau a delir ar gyfer milltiroedd busnes yn 2012;
- Trawsnewidiadau yn Amgylchedd, Ffyrdd a Chyfleusterau a Gwasanaethau Cymdeithasol, ac ailstrwythuro sawl gwasanaeth arall.

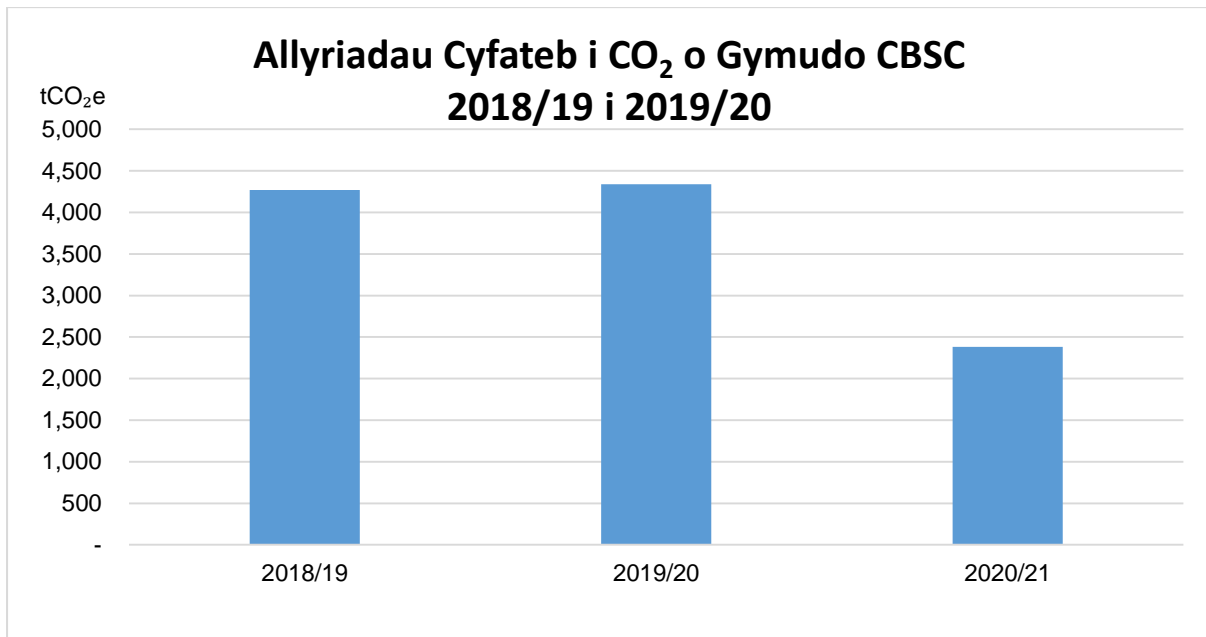
Siart 1.8

3.15 Perfformiad Cyfateb i Garbon CBSC – Staff sy'n Cymudo

- 3.15.1 Mae Siart 1.9 isod yn rhoi manylion ynghylch allyriadau carbon Cyngor Conwy o'i staff sy'n cymudo, rhwng 2018/19 a 2020/21.
- 3.15.2 Ar ddiwedd 2020/21, roedd allyriadau carbon o staff sy'n cymudo wedi gostwng o 44% (1,887 tunnell), o'i gymharu â'r flwyddyn sylfaen o 2020/21.
- 3.15.3 Mae allyriadau'n cael eu cyfrifo ar ragdybiaethau sy'n seiliedig ar god post cyfeiriad cartref aelodau staff a'u lleoliad gwaith pennaf.
- 3.15.4 Mae'r gostyngiad yn bennaf oherwydd cyfyngiadau'r llywodraeth mewn perthynas â'r pandemig Covid-19. Gwnaethpwyd addasiadau i'r data i ystyried y gostyngiad yn lefelau staffio rhai meysydd gwasanaeth, megis ysgolion, canolfannau hamdden, theatrau a llyfrgelloedd.
- 3.15.5 Mireiniwyd y data ymhellach i wella ei ansawdd, er enghraifft, eithriwyd staff dros dro sy'n cymudo gan fod hyn yn cael ei gyfrifo dan allyriadau'r Gadwyn Gyflenwi fel gwasanaeth a gaiff ei gaffael.

Siart 1.9

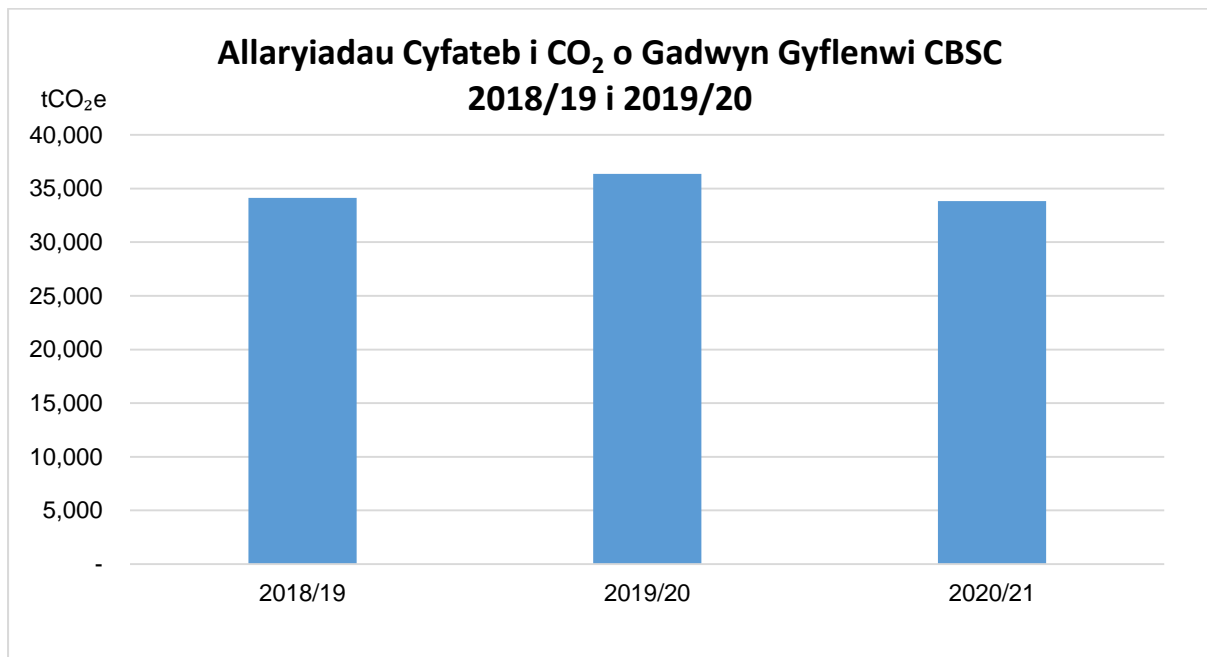
3.16 Perfformiad Cyfateb i Garbon CBSC - Defnydd Tir

- 3.16.1 Ar ddiwedd 2020/21, mae allyriadau o ddefnydd tir wedi aros yr un fath o'i gymharu â'r flwyddyn sylfaen o 2018/19.
- 3.16.2 Mae'r data'n seiliedig ar ddadansoddiad o'n hasedau tir.
- 3.16.3 Mae'r goedwig sy'n perthyn i CBSC yn gweithredu fel sinc carbon. Amcangyfrifir bod y coetir yn gyfrifol am secwestriad 452 tonnell o allyriadau cyfateb i CO₂, sef tua 1% o gyfanswm allyriadau CBSC.

3.17 Perfformiad Cyfateb i Garbon CBSC – Y Gadwyn Gyflenwi

- 3.17.1 Mae Siart 1.10 isod yn rhoi manylion ynghylch allyriadau carbon Cyngor Conwy o wariant ar ei gadwyn gyflenwi, rhwng 2018/19 a 2020/21.
- 3.17.2 Mae'r gadwyn gyflenwi y cyfri am o tua 67% o gyfanswm allyriadau CBSC.
- 3.17.3 Ar ddiwedd 2020/21, roedd allyriadau carbon o wariant ar y gadwyn gyflenwi wedi gostwng o 1% (290 tonnell), o'i gymharu â'r flwyddyn sylfaen o 2018/19.
- 3.17.4 Mae'r data'n seiliedig ar gymhwyso ffactorau allyriadau i'r £ a wariwyd mewn amryw categori. Mae'r gostyngiad mewn allyriadau o ganlyniad i ostyngiadau mewn gwariant ar categorïau Rheoli Gwastraff, Bwyd a Diod, Offer, Cynnyrch a gaiff eu Gweithgynhyrchu, Adeiladu, Cynhyrchu o Dir a'r Môr ac Atgyweirio a Chynnal a Chadw.

Siart 1.10

4.0 DEWISIADAU

Amherthnasol.

5.0 YMGYSYLLTU/YMGYNGHORI

- 5.1 Ymgynghorwyd â'r aelodau staff perthnasol ar draws yr awdurdod sydd wedi bod ynghlwm wrth ddatgarboneiddio yng Nghonwy.
- 5.2 Ymgynghorwyd gydag Aelod Cabinet yr Amgylchedd a Chludiant ac mae ei sylwadau fel a ganlyn:

Dyma ail adroddiad perfformiad carbon y Cyngor, sy'n trafod y cwmpas newydd, estynedig, gan gynnwys o'r gadwyn gyflenwi a staff sy'n cymudo, yn ogystal â chymhariaeth yn erbyn blwyddyn sylfaen newydd o 2018/2019. Mae'r gostyngiad yn ein hallyriadau'n galonogol iawn, ond mae llawer o waith yn weddill i'w wneud i gyflawni ein targed di-garbon net erbyn 2030. Mae'n rhaid llongyfarch swyddogion am weithio gyda'i gilydd dan ein Rhaglen Her yr Hinsawdd i ddarparu ein cynllun datgarboneiddio a gyda'r dull Tîm Conwy, mae gen i hyder y gallwn ddangos cynnydd da wrth liniaru effeithiau newid hinsawdd.

6.0 GOBLYGIADAU O RAN ADNODDAU

- 6.1 Mae'r balans o gyllideb cyfalaf yr hen Raglen Rheoli Carbon wedi cael ei ail-alinio i Raglen Her yr Hinsawdd. Bydd angen buddsoddiad ychwanegol i ariannu darpariaeth yr ymyraethau gofynnol i gyflawni allyriadau di-garbon net erbyn 2030;

6.2 Mae Bwrdd Rhaglen Her yr Hinsawdd ar waith i oruchwylio darpariaeth y rhaglen. Mae Llywodraethu ar fin cael ei sefydlu ar gyfer pob prosiect dan y rhaglen hon.

6.3 Mae'n rhaid i ni fonitro ein perfformiad carbon er mwyn galluogi'r Cyngor i leihau ei ddefnydd o adnoddau naturiol sy'n allyrru carbon a helpu i liniaru'r newid hinsawdd.

7.0 CYNLLUN CORFFORAETHOL

7.1 Mae'r Awdurdod wedi gwneud ymrwymiad yng Nghynllun Corfforaethol 2017-22 fel a ganlyn:

'A6.5 Lleihau ôl-troed carbon y Cyngor ac allyriadau carbon drwy fuddsoddi mewn ynni adnewyddadwy'.

'A6.8 Bydd y Cyngor yn cyhoeddi cynllun eglur o ran llwybr yr Awdurdod tuag at fod yn ddefnyddiwr di-garbon net. Bydd y cynllun yn cael ei ddylunio gyda'r nod o gael ei weithredu'n llwyr yn ystod y 10 mlynedd sydd i ddod'.

Bydd hyn yn cael ei fonitro trwy fesur M6.4, % y newid mewn allyriadau carbon deuocsid (CO₂) o weithgareddau Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy.

8.0 DEDDF LLESIANT CENEDLAETHAU'R DYFODOL

8.1 Hirdymor

Mae lleihau allyriadau carbon y Cyngor yn lleihau dibyniaeth ar adnoddau naturiol sy'n darwagio, ac yn helpu i amddiffyn a diogelu'r amgylchedd nawr ac yn y dyfodol.

8.2 Atal

Mae lleihau allyriadau carbon y Cyngor yn dangos bod y Cyngor yn chwarae ei ran i arafu newid byd-eang yn yr hinsawdd.

8.3 Integreiddio

Mae lleihau allyriadau carbon y Cyngor yn helpu i ddarparu Canlyniad Corfforaethol y Cyngor 'Mae pobl yng Nghonwy'n gwerthfawrogi ac yn gofalu am yr amgylchedd'. Mae hefyd yn cyfrannu at gyflawni targedau lleihau carbon byd-eang a chenedlaethol.

8.4 Cydweithio

Mae pob adran a staff o'r Cyngor yn cyfrannu at weithgareddau sy'n cynhyrchu carbon ac felly'n chwarae rhan allweddol wrth leihau allyriadau Cyngor. Mae Gwasanaeth yr Amgylchedd, Ffyrdd a Chyfleusterau'n eu cynorthwyo i wneud hyn.

8.5 Ymgysylltiad

Mae mentrau ymwybyddiaeth lleihau carbon ac archwiliadau ynni'n rhoi cyfleoedd i staff o bob adran o'r Cyngor i gymryd rhan i helpu'r Cyngor leihau ei allyriadau carbon.

9.0 GOBLYGIADAU O RAN CYDRADDOLDEB

9.1 Dim goblygiadau cydraddoldeb wedi'u canfod.

10.0 POLISIÂU A GWEITHDREFNAU

10.1 Bydd Rhaglen Her yr Hinsawdd CBSC, y Rhaglen Foderneiddio, Cynllun Rheoli Asedau a'r Strategaeth Gofod Swyddfa'n effeithio ar leihau carbon y Cyngor.

11.0 GOBLYGIADAU O RAN RISG

11.1 Mae'r risgiau canlynol wedi cael eu nodi fel risgiau Corfforaethol: gyda sgôr risg gweddillol o C3:

'CR6.3 - Y risg nad yw Cyngor Conwy yn cyrraedd targedau lleihau carbon lleol a chenedlaethol'. Mae sgôr risg gweddillol o C3 yn perthyn i hyn (cymedrol).

'CR6.6 - Y risg nad ydym yn ymateb i'r argyfwng newid hinsawdd ar lefel lleol'. Mae sgôr risg gweddillol o C1 yn perthyn i hyn (mawr).

Mae'r adroddiad hwn yn cefnogi lliniaru'r risgiau hyn.

12.0 SYLWADAU'R PWYLLGOR TROSOLWG A CHRAFFU

12.1 Na

13.0 SYLWADAU'R GRŴP ADOLYGU ADRODDIADAU

13.1 Na

Dilysiad yr Adroddiad Amgylcheddol

Mae'r gwybodaeth sydd wedi ei gynnwys yn yr Adroddiad Amgylcheddol yma wedi ei brofi a'i ddilysu gan archwiliwr y Ddraig Werdd ac mae'r gwybodaeth yn asesiad teg a chywir o weithgareddau a prefformiad amgylcheddol y sefydliad tros y flwyddyn diwethaf sydd oddifewn i sgôp diffiniedig y sefydliad.

Archwiliwr Arweiniol: Robert Williams

Sefydliad Archwilio: Groundwork Cymru

Dyddiad yr Archwiliad: 15^{fed} Mawrth hyd at 24^{ain} Mawrth 2022

Dilys Tan: Mawrth 2023

Nid yw dilysu'r Adroddiad Amgylcheddol yn cadarnhau ardystiad y Sistem Rheoli Amgylcheddol yn erbyn Safon y Ddraig Werdd. Fe all gael cadarnhad o ardystiad drwy gael copi dilys o dystysgrif Ddraig Werdd y sefydliad neu